

tidligere har været anvendt i samme Diemed? Det er, tror jeg, en fuldstændig feil Betragtning, og det er en Betragtning, som det forekommer mig, at hverken Regjering eller Rigsdag kan indlade sig paa; thi man skal ikke give Statsmidler overslødigt ud. Vi have altsaa, tror jeg jeg tør sige paa Flertallets Vegne, med al Anerkjendelse af Geistlighedens betydningsfulde Virksomhed, med al Anerkjendelse af dens Stilling i Borgersamfundet, overhovedet været med til at fastsætte en Lønning, der, sammenlignet med andre Statsembedsmænds Lønning, er en saadan, at Beklagelsen tilvisse ikke kan være paa Geistlighedens Side. Selvfølgelig kunne vi ikke ved et Forslag af den Natur, som andre Faktorer og Bærere af andre Anstuelser ikke engang for Alvor ville gaa ind paa at forhandle, kunne sige, at dette af os Foreslaaede er ufravigeligt til alle Sider og vort sidste Ord, men vi mene dog, at med Hensyn til Pengelønninger er det et smukt Tilbud, og, at man ikke behøver at gaa videre i saa Henseende. Dette er i alt Fald min Betragtning af dette Forhold, og det er et Standpunkt, som jeg med fuld og god Overbevisning kan forsvare at indtage med Hensyn til denne Sag. Forslag under Nr. 10 er blot en lille Rettelse; det gaar ud paa, at Ordene „at forrente Bankbestelser, hvor saadanne findes“ udgaa, thi da Bankbestelser ere ophørte allevegne, er der ingen Bankbestelser at forrente mere; derfor skulle disse Ord udgaa. Forslag under Nr. 11 af Flertallet gaar ud paa at præcisere, at der ved Bortsalg af Præstegaarde bliver gjort det Muligste for, at der kan oprettes selvstændige mindre Landbrug, hvortil Flertallet formener, at der er virkelig Trang, og man har troet at burde sætte en Præmie for, at det skete, derved at man har tilladt Bortsalg paa bedre Vilkaar med Hensyn til Afbetalingen end man har ment at burde yde, naar Kjøbet skete til Sammenlægning med nogen større Eiendom. Det glæder mig at kunne sige med Hensyn til dette Punkt — ligesom jeg tror paa flere Punkter for Resten — at der ingen Uenighed er i Udvalget, og forsaavidt jeg har forstaaet den ærede Minister, heller ikke fra hans Side. Spørgsmaalet er kun, om sidste Del af Stykket er hensigtsmæssigt eller ikke, og om der ikke skulde sættes andre Bestemmelser i Stedet derfor, det skal jeg forøvrigt nu henstille. Det

glæder mig at kunne udtale, at i den Hovedtanke, at vi kunne benytte denne Lov til ved billige Afbetalingsvilkaar at skabe selvstændige mindre Agerbrug for Husmænd, er hele Udvalget og — jeg tør sige — den ærede Minister enige. Forslag under Nr. 12 om, at sidste Stykke af § 7 skal udgaa, er en Følge af, at Loven skal gjælde Landsbypræsterne alene. Forslag under Nr. 13 til § 9 er stillet, fordi vi ønske, at det skal fastsættes ved Finantsloven, naar saadan aarlig Understøttelse skal gives, istedetfor af Kirke- og Undervisningsministeren, det er en Sag af mindre Betydning, som jeg skal henstille. Forslag under Nr. 14 staar ligeledes i Forbindelse med vort Forslag om Bortsalg af Præstegaarde i mindre Dele. Naar dette er Principet, bør selvfølgelig det udgaa, at det overlades til vedkommende Kommission at bestemme, om det Overkydende skal sælges samlet eller i Parceller. Forslag under Nr. 15 gaar ud paa at fastsætte, at det er til fuld Eiendom mod Betaling paa een gang, saaledes at der ikke bliver nogen Kanon eller Byggesgift hvilende derpaa, idet vi tro, at dette ikke er noget heldigt System i og for sig. Da man kan byde Kjøberne favorable Vilkaar, er det for Eierne i Handel og Wandel og ogsaa for Eiendommens Drift overhovedet langt mere behageligt at vide, hvad de have at udrede i Penge end f. Ex. at udrede Byg efter Kapitelstart og deslige. Forslag under Nr. 16, der er stillet af et Mindretal, forbigaar jeg. Hvad Forslag under Nr. 17 angaar, have ærede Medlemmer vel i sin Tid læst, hvad det gaar ud paa. Inden jeg nærmere forklarer dette, skal jeg sige, at jeg har Formodning om, at i denne Række er ogsaa hele Udvalget og Ministeren enige. Den gaar ud paa, at man strax overalt afflaffer Præstoffer, naar Loven udkommer, idet der, naar det skal afflaffes efterhaanden, som Embederne blive ledige, kan gaa en Menneftaalder hen, inden man bliver færdig dermed, og der vil opstaa besynderlige Uligheder i Kommuner lige ved Siden af hinanden. Forslaget gaar altsaa ud paa at gennemføre Foranstaltningen strax, og at alt Offer til Præsterne skal ophøre, naar Loven udkommer. Naar det skulde bortfalde efterhaanden, som Embederne blive ledige, da er man enig om Fremgangsmaaden, men hvorledes skal det foregaa med Afregningen til de nulevende Præster. Det indrømmes, at der kan ansøres en Indvending